

AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM

III KWARTAŁ 2008 R.

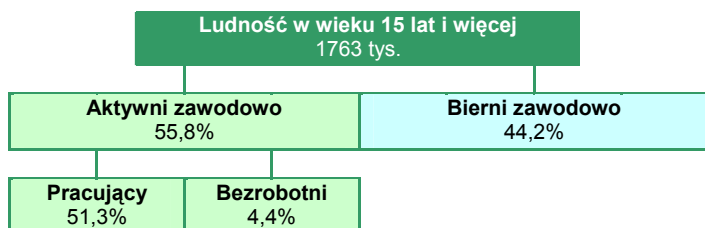
Opracowania
sygnalne

Grudzień 2008

Informacja została opracowana na podstawie uogólnionych wyników reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL). Kwartalny cykl badania pozwala na bieżąco gromadzić ważne informacje o zmianach na rynku pracy, a więc o liczbie ludności pracującej, bezrobotnej i biernej zawodowo.

Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) określone jest w statystyce międzynarodowej jako Labour Force Survey (LFS). Przeprowadza się je co kwartał zgodnie z metodologią opracowaną przez Międzynarodową Organizację Pracy (International Labour Organisation). W Polsce podstawą prawną badania jest ustawa z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (DzU z 1995 r. nr 88, poz. 439 z późniejszymi zmianami).

Ludność aktywna i bierna zawodowo w III kwartale 2008 r.

Ze względu na zaokrąglenia dokonywane przy uogólnianiu wyników reprezentacyjnego badania aktywności ekonomicznej ludności (BAEL), sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.

Do pracujących zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

- wykonywały przez co najmniej 1 godzinę jakąkolwiek pracę przynoszącą dochód lub zarobek, tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym lub dzierżawionym gospodarstwie rolnym albo prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem, pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,
- miały pracę, ale jej nie wykonywały:
  - a) z powodu choroby, urlopu macierzyńskiego lub wypoczynkowego,
  - b) z innych powodów, przy czym długość przerwy w pracy wynosiła:
    - do 3 miesięcy,
    - powyżej 3 miesięcy i dotyczyła osób, które były pracownikami najemnymi i w tym czasie otrzymywały co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.

Do pracujących – zgodnie z międzynarodowymi standardami – zaliczono również uczniów, z którymi zakład pracy lub osoby fizyczne zawarły umowę o naukę zawodu lub przyuczenie do określonej pracy, jeżeli otrzymywali wynagrodzenie.

Bezrobotni według BAEL są to osoby w wieku 15-74 lata, które spełniały jednocześnie 3 warunki:

- w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
- aktywnie poszukiwały pracy, tzn. podjęły konkretne działania w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni – tydzień badany), aby znaleźć pracę,
- były gotowe podjąć pracę w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym.

Do bezrobotnych zalicza się także osoby, które nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie przez okres nie dłuższy niż 3 miesiące oraz były gotowe tę pracę podjąć.

W III kwartale 2008 r. zbiorowość aktywnych zawodowo w województwie podkarpackim, według danych BAEL, liczyła 983 tys. osób, a biernych zawodowo 779 tys.

Ludność bierna zawodowo to osoby w wieku 15 lat i więcej, które nie zostały zakwalifikowane jako pracujące lub bezrobotne, tzn. osoby, które w okresie badanego tygodnia:

- nie pracowały, nie miały pracy i jej nie poszukiwały,
- nie pracowały, poszukiwały pracy, ale nie były gotowe do jej podjęcia w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym,
- nie pracowały i nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie:
  - a) dłuższym niż 3 miesiące,
  - b) do 3 miesięcy, ale nie były gotowe tej pracy podjąć.

Wśród ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej **aktywni zawodowo** stanowili 55,8%, a **bierni zawodowo** – 44,2%. Odsetek aktywnych zawodowo zwiększył się zarówno w stosunku do III kwartału 2007 r. (o 1,4 pkt.), jak również do okresu poprzedniego (o 2,2 pkt.). Pracujący stanowili 51,3%, a bezrobotni 4,4% ludności w wieku 15 lat i więcej, podczas gdy w III kwartale 2007 r. odpowiednio: 49,2% i 5,3%.

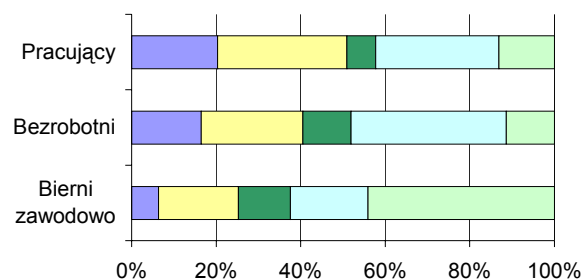
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według płci i miejsca zamieszkania w III kwartale 2008 r.

Wyszczególnienie a – w tys. b – III kwartał 2007 r. = 100 c – II kwartał 2008 r. = 100	Ludność ogółem	Aktywni zawodowo			Bierni zawo- dowo	
		razem	pracu- jący	bezro- botni		
OGÓŁEM	a	1763	983	905	78	779
	b	104,2	106,7	108,8	87,6	101,0
	c	99,9	103,9	106, 0	84,8	95,1
mężczyźni	a	837	533	494	39	304
	b	103,2	107,5	109,8	84,8	96,5
	c	99,5	102,9	104,7	86,7	93,8
kobiety	a	925	450	411	40	475
	b	105,0	105,9	107,6	93,0	104,2
	c	100,2	105,1	107,9	87,0	96,0
Miasta	a	705	371	340	31	334
	b	103,7	109,4	115,3	70,5	98,2
	c	101,0	100,8	104,0	75,6	101,2
Wieś	a	1058	612	565	47	446
	b	104,5	105,3	105,4	104,4	103,5
	c	99,2	105,9	107,2	92,2	91,2

W porównaniu z III kwartałem 2007 r. wzrosła zarówno liczba aktywnych zawodowo o 6,7%, pracujących o 8,8% oraz biernych zawodowo o 1,0%. W tym samym okresie liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 12,4%.

Wzrost liczby pracujących nastąpił zarówno w populacji mężczyzn jak i kobiet, jednak więcej pracujących przybyło w grupie mężczyzn o 9,8% niż kobiet o 7,6%. Biorąc pod uwagę miejsce zamieszkania, więcej pracujących przybyło wśród mieszkańców miast (o 15,3%), niż mieszkańców wsi (o 5,4%).

Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według poziomu wykształcenia w III kwartale 2008 r.

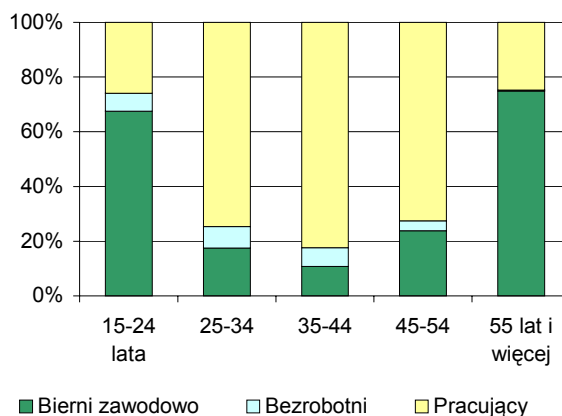

- Wyższe
- Policealne i średnie zawodowe
- Średnie ogólnokształcące
- Zasadnicze zawodowe
- Gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe i bez wykształcenia szkolnego

Liczba bezrobotnych zmniejszyła się zarówno w populacji mężczyzn (o 15,2%) i kobiet (o 7,0%), jak też wśród mieszkańców miast (o 29,5%). Zwiększyła się natomiast wśród mieszkających na wsi (o 4,4%).

Na 100 osób aktywnych zawodowo w III kwartale 2008 r. przypadało 79 osób biernych zawodowo, podczas gdy w poprzednim kwartale 87 osób, natomiast w analogicznym okresie roku poprzedniego 84 osoby. Na 100 osób pracujących przypadało 95 osób niepracujących, podczas gdy w poprzednim kwartale 107 osób, a w analogicznym okresie 2007 r. 103 osoby.

Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według wieku w III kwartale 2008 r.

Miernikiem charakteryzującym aktywność ekonomiczną jest **współczynnik aktywności zawodowej** wyrażający udział osób aktywnych zawodowo (pracujących i bezrobotnych) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej.

W III kwartale 2008 r. współczynnik aktywności zawodowej wyniósł 55,8%, co oznacza, że na każde 100 osób, które ukończyły 15 lat, 56 osób było aktywnych zawodowo, czyli miało pracę lub jej poszukiwało.

Współczynnik aktywności zawodowej w populacji mężczyzn wyniósł 63,7% i był wyższy zarówno w stosunku do III kwartału 2007 roku (o 2,5 pkt.), jak również do okresu poprzedniego (o 2,1 pkt.). Wśród kobiet współczynnik ten kształtował się na poziomie 48,6% i był wyższy w odniesieniu do III kwartału 2007 r. oraz w stosunku do poprzedniego kwartału (odpowiednio o 0,4 pkt. i 2,2 pkt.).

Na wsi aktywność zawodowa w III kwartale 2008 r. kształtowała się na poziomie 57,8% i zwiększyła się w stosunku do III kwartału 2007 r. (o 0,4 pkt.), jak również do poprzedniego kwartału (o 3,6 pkt.). Dla miast współczynnik ten był niższy niż na wsi i wyniósł 52,6%.

Najwyższym poziomem aktywności zawodowej charakteryzowały się osoby w wieku 35-44 lata, dla których współczynnik wyniósł 88,9% i był wyższy zarówno w odniesieniu do III kwartału 2007 r. jak i do okresu poprzedniego (odpowiednio o 3,0 pkt. i 2,3 pkt.). Najniższą aktywnością zawodową charakteryzowała się grupa osób w wieku 55 lat i więcej, dla której współczynnik kształtował się na poziomie 25,0% i był wyższy w porównaniu z III kwartałem 2007 r. (o 1,0 pkt.), jak również w stosunku do poprzedniego kwartału (o 4,1 pkt.).

Biorąc pod uwagę poziom wykształcenia, najwyższą aktywnością zawodową charakteryzowały się osoby z wykształceniem wyższym. Na każde 100 osób mających wyższe wykształcenie 80 osób było aktywnych zawodowo. Najniższym współczynnikiem aktywności odznaczały się osoby posiadające wykształcenie gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe i bez wykształcenia szkolnego. Na każde 100 osób z takim wykształceniem 27 osób było aktywnych zawodowo.

Współczynnik aktywności zawodowej ludności w wieku 15 lat i więcej

Wyszczególnienie	2007	2008			
	III kwartał	II kwartał	III kwartał		
	współczynnik aktywności zawodowej w %			+/- w porównaniu z:	
				III kw. 2007	II kw. 2008
OGÓŁEM	54,4	53,6	55,8	+1,4	+2,2
mężczyźni	61,2	61,6	63,7	+2,5	+2,1
kobiety	48,2	46,4	48,6	+0,4	+2,2
miasta	49,9	52,7	52,6	+2,7	-0,1
wieś	57,4	54,2	57,8	+0,4	+3,6
Według wieku:					
15 – 24 lata	29,9	28,0	32,4	+2,5	+4,4
25 – 34	86,3	82,1	82,5	-3,8	+0,4
35 – 44	85,9	86,6	88,9	+3,0	+2,3
45 – 54	72,5	76,7	76,1	+3,6	-0,6
55 lat i więcej	24,0	20,9	25,0	+1,0	+4,1
Według wykształcenia:					
wyższe	77,0	84,1	79,8	+2,8	-4,3
policealne i średnie zawodowe	66,5	65,4	66,7	+0,2	+1,3
średnie ogólnokształcące	45,0	45,4	42,5	-2,5	-2,9
zasadnicze zawodowe	63,1	64,1	67,1	+4,0	+3,0
gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe i bez wykształcenia szkolnego	29,8	23,1	27,1	-2,7	+4,0

W III kwartale 2008 r. populacja **pracujących** w województwie podkarpackim, według danych BAEL, wyniosła 905 tys. i stanowiła 92,1% aktywnych zawodowo. Wśród pracujących przeważali mężczyźni (54,6%) oraz mieszkańcy wsi (62,4%).

Ze względu na czas przepracowany w badanym tygodniu w III kwartale 2008 r. 624 tys. osób, tj. 69% stanowili pracownicy, którzy przepracowali 40 godzin i więcej. Krócej pracowało 22,0% osób, a pozostałe 9,2% miało pracę, ale jej nie wykonywało.

Biorąc pod uwagę status zatrudnienia, liczba pracowników najemnych wyniosła 617 tys., tj. 68,2% ogółu pracujących.

Miernikiem poziomu zatrudnienia jest **wskaźnik zatrudnienia** oznaczający udział pracujących w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej.

Wskaźnik zatrudnienia w III kwartale 2008 r. wyniósł 51,3%, co oznacza, że na każde 100 osób, które ukończyły 15 lat, przypadało 51 pracujących. W odniesieniu do III kwartału 2007 r. nastąpił wzrost wskaźnika zatrudnienia (o 2,1 pkt.). Wskaźnik ten

wzrósł zarówno w populacji mężczyzn (o 3,5 pkt.), jak i kobiet (o 1,0 pkt.), oraz wśród mieszkańców miast (o 4,8 pkt.) i wsi (o 0,4 pkt.). W porównaniu z poprzednim kwartałem wskaźnik zatrudnienia uległ zwiększeniu (o 2,9 pkt.). Wskaźnik ten zwiększył się zarówno w populacji mężczyzn (o 2,9 pkt.) i kobiet (o 3,1 pkt.), oraz wśród mieszkających w miastach i na wsi (odpowiednio o 1,4 i 4,0 pkt.).

Biorąc pod uwagę poziom wykształcenia, najwyższym wskaźnikiem zatrudnienia charakteryzowały się osoby z wykształceniem wyższym (74,5%), najniższym zaś osoby posiadające wykształcenie gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe i bez wykształcenia szkolnego (25,2%). Stosunkowo niski wskaźnik zatrudnienia wystąpił wśród osób legitymujących się wykształceniem średnim ogólnokształcącym (37,1%).

Wskaźnik zatrudnienia ludności w wieku 15 lat i więcej

Wyszczególnienie	2007	2008			
	III kwartał	II kwartał	III kwartał		
	wskaźnik zatrudnienia w %			+/- w porównaniu z:	
				III kw. 2007	II kw. 2008
OGÓŁEM	49,2	48,4	51,3	+2,1	+2,9
mężczyźni	55,5	56,1	59,0	+3,5	+2,9
kobiety	43,4	41,3	44,4	+1,0	+3,1
miasta	43,4	46,8	48,2	+4,8	+1,4
wieś	53,0	49,4	53,4	+0,4	+4,0
Według wieku:					
15 – 24 lata	22,1	20,4	26,0	+3,9	+5,6
25 – 34	75,3	72,8	74,7	-0,6	+1,9
35 – 44	79,8	80,9	82,1	+2,3	+1,2
45 – 54	68,4	71,2	72,8	+4,4	+1,6
55 lat i więcej	23,6	20,5	24,8	+1,2	+4,3
Według wykształcenia:					
wyższe	72,2	78,0	74,5	+2,3	-3,5
policealne i średnie zawodowe	59,8	59,1	62,4	+2,6	+3,3
średnie ogólnokształcące	37,5	39,3	37,1	-0,4	-2,2
zasadnicze zawodowe	56,8	58,0	60,5	+3,7	+2,5
gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe i bez wykształcenia szkolnego	27,5	20,3	25,2	-2,3	+4,9

Populacja **bezrobotnych** w III kwartale 2008 r. w województwie podkarpackim wyniosła 78 tys.

Natężenie bezrobocia określa udział bezrobotnych wśród aktywnych zawodowo, czyli stopa bezrobocia.

W badanym okresie stopa bezrobocia wyniosła 7,9%, co oznacza, że wśród aktywnych zawodowo, co trzynasta osoba była bez pracy. Stopa bezrobocia zmniejszyła się zarówno w stosunku do III kwartału 2007 r., jak również do okresu poprzedniego (o 1,8 pkt.).

Najwyższą stopą bezrobocia charakteryzowały się osoby w wieku 15-24 lata (20,0%), a najniższą w wieku 55 lat i więcej (1,5%). Biorąc pod uwagę poziom wykształcenia, najwyższą

stopą bezrobocia odznaczała się grupa osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (12,7%), a najniższą – z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (6,4%).

Stopa bezrobocia ludności w wieku 15 lat i więcej

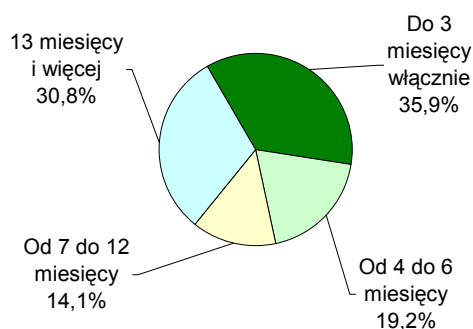
Wyszczególnienie	2007	2008			
	III kwartał	II kwartał	III kwartał		
	stopa bezrobocia w %			+/- w porównaniu z:	
				III kw. 2007	II kw. 2008
OGÓŁEM	9,7	9,7	7,9	-1,8	-1,8
mężczyźni	9,3	8,7	7,3	-2,0	-1,4
kobiety	10,1	10,7	8,9	-1,2	-1,8
miasta	13,0	11,1	8,4	-4,6	-2,7
wieś	7,7	8,8	7,7	0,0	-1,1
Według wieku:					
15 – 24 lata	26,2	27,1	20,0	-6,2	-7,1
25 – 34	12,7	11,3	9,5	-3,2	-1,8
35 – 44	7,1	6,7	7,7	+0,6	+1,0
45 – 54	5,2	7,6	4,7	-0,5	-2,9
55 lat i więcej	1,7	1,9	1,5	-0,2	-0,4
Według wykształcenia:					
wyższe	6,8	7,3	6,6	-0,2	-0,7
policealne i średnie zawodowe	10,1	9,5	6,4	-3,7	-3,1
średnie ogólnokształcące	16,7	13,5	12,7	-4,0	-0,8
zasadnicze zawodowe	9,9	9,6	9,9	-0,0	+0,3
gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe i bez wykształcenia szkolnego	8,3	12,1	7,0	-1,3	-5,1

Według stanu w III kwartale 2008 r. przeciętny czas poszukiwania pracy, podobnie jak w poprzednim kwartale, wyniósł około 10 miesięcy i był o 1 miesiąc dłuższy w porównaniu do III kwartału 2007 r.

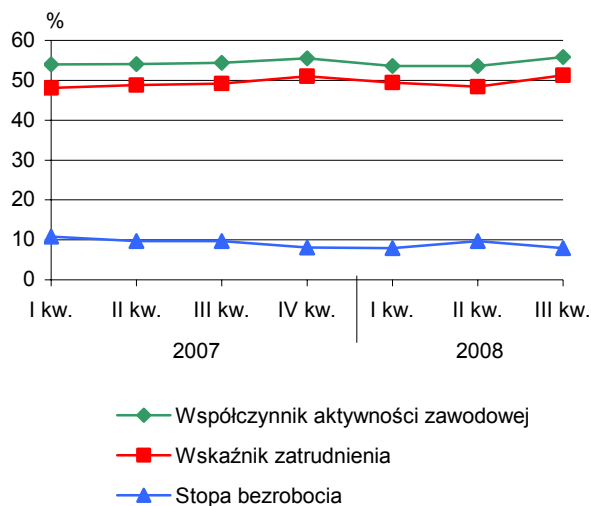
Zwiększyła się liczba osób długotrwale bezrobotnych (które poszukiwały pracy dłużej niż rok), było ich 24 tys., podczas gdy przed rokiem 21 tys. Większość w tej grupie stanowili mężczyźni oraz mieszkańcy wsi.

Od I kwartału 2008 r. czas poszukiwania pracy liczony jest od momentu zakończenia przerwy w poszukiwaniu pracy, o ile wystąpiła i trwała co najmniej 4 tygodnie. W związku z tym, dane te nie są w pełni porównywalne z wynikami z lat poprzednich.

Struktura bezrobotnych według okresu poszukiwania pracy w III kwartale 2008 r.

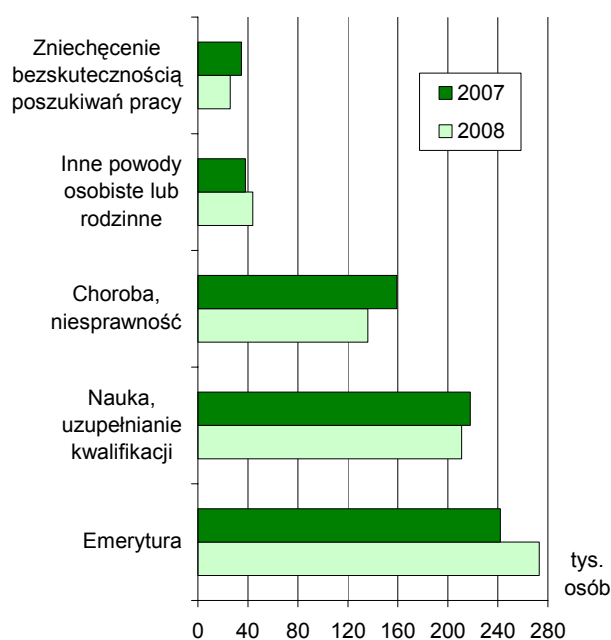

Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej

Najliczniejszą grupę wśród **biernych zawodowo** w III kwartale 2008 r. stanowili emeryci, a najmniej liczną osoby nieposzukujące pracy ze względu na zniechęcenie bezskutecznością poszukiwań pracy.

Wybrane przyczyny bierności zawodowej osób w wieku 15 lat i więcej w III kwartale

Podsumowanie

Wyniki uzyskane na podstawie Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności w III kwartale 2008 r. w porównaniu z III kwartałem 2007 r. wskazują na:

- zmniejszenie liczby osób bezrobotnych ogółem;
- wzrost liczby pracujących niezależnie od miejsca zamieszkania i płci;
- spadek stopy bezrobocia;
- zwiększenie liczby osób poszukujących pracy dłużej niż rok;
- wydłużenie się przeciętnego czasu poszukiwania pracy.